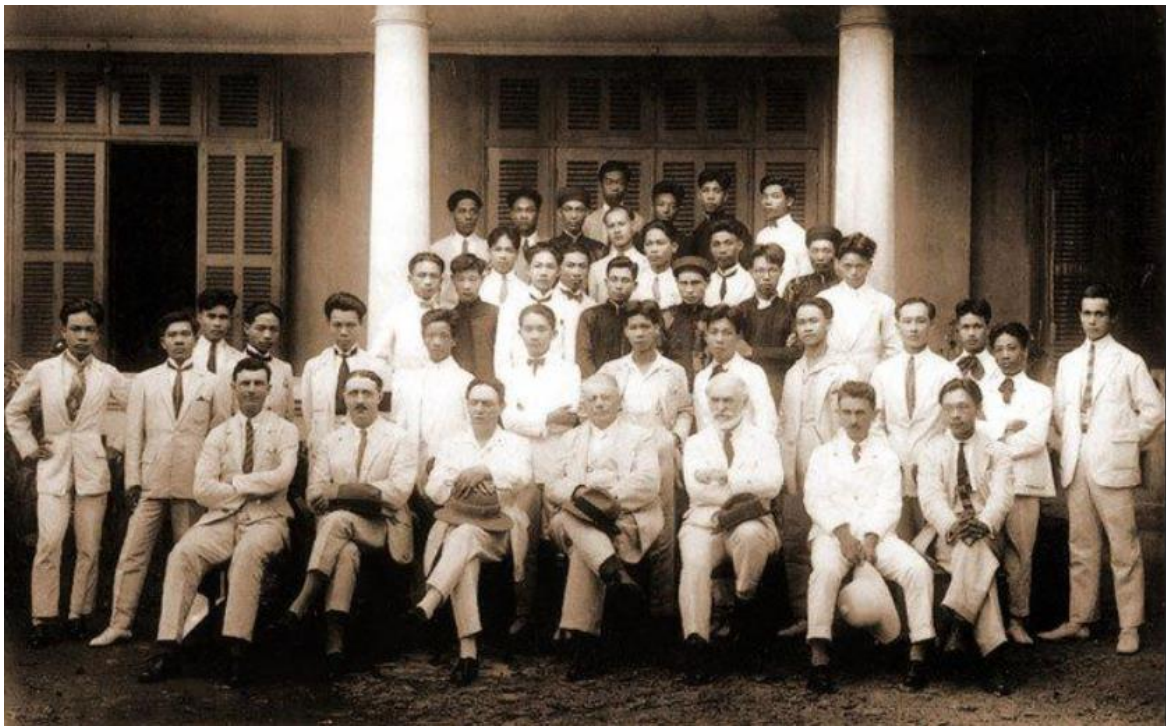

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Trường Mỹ Thuật Đông-Dương** được đồng hương **Huỳnh H. Hiền** sưu tầm gửi về đóng góp trên diễn đàn Hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

Trường Mỹ Thuật Đông-Dương L'École des beaux-arts de l'Indochine !

Một phong trào rộng lớn trong việc tìm kiếm Chủ Thuyết Hiện Đại lan rộng trong thế kỷ XX từ Trung-Quốc đến Nhật-Bản, và tiểu thuyết của École des Beaux-arts de l'Indochine là một phần không thể thiếu của nó.

Từ năm 1887, tại Đông-Nam Á, một quản lý hành chính chung được thành lập với hiến pháp của Liên Minh Đông-Dương thuộc Pháp. Nó bao gồm các vùng bảo hộ An-Nam, Bắc-Kỳ và Campuchia, và thuộc địa Nam-Kỳ. Một toàn quyền cai trị Đông-Dương, mà Lào trở thành một phần vào năm 1893.

Năm 1910, tại Paris, Prix d'Indochine được tạo ra trong Hiệp Hội Nghệ Sĩ Pháp Thuộc Địa, dự định cung cấp cho các nghệ sĩ được chọn một học bổng cho phép họ đi du lịch đến Đông-Dương, ngoài việc đi lại miễn phí.

Victor Tardieu được trao giải Prix d'Indochine năm 1920. Tốt nghiệp École des Beaux-Arts de Lyon, Académie Julian và École des Beaux-Arts ở Paris, lúc đó ông đã ở độ tuổi năm mươi. Ông đặt chân lên mảnh đất Việt-Nam vào năm 1921. Ngay sau khi đến, ông được giao nhiệm vụ tạo ra một tấm tường khổng lồ để trang trí giảng đường lớn của Đại Học Đông-Dương ở Hà Nội, một công trình to lớn sẽ chiếm giữ ông trong gần sáu năm.

Trong giảng đường, làm việc trên bức bích hoạ lớn, Tardieu trở nên gắn bó với một hoạ sĩ trẻ, người đã hỗ trợ ông, Nguyễn Văn Thọ, được gọi là Nam Sơn, và chào đón ông vào xưởng vẽ của mình.

Tác phẩm dài và cho người đoạt giải thời gian để đắm mình trong hoàn cảnh nghệ thuật địa phương. Mặc dù ông nhanh chóng nhận thấy những phẩm chất đặc biệt của một số người Việt-Nam tham gia trang trí công ty, ông đã bị ấn tượng bởi tính chất thủ công của công việc của họ, và rất ngạc nhiên khi nhận thấy sự thiếu chất lượng đào tạo trong khu vực. Thật vậy, chỉ có bốn trường "tiểu học" về nghệ thuật trang trí tồn tại vào thời điểm đó: Biên-Hoà và

Thủ-Dầu-Một ở Nam-Kỳ, Phnom Penh ở Campuchia và ở Hà-Nội ở Bắc-Kỳ, ngoài ra được thêm vào trường giáo viên vẽ Gia-Định ở Nam-Kỳ.

Victor Tardieu đã thực hiện một phân tích lịch sử lâu dài về sự phát triển của Nghệ Thuật Đông-Dương, và vào năm 1924 đã viết một báo cáo mà ông gửi cho Toàn Quyền Đông-Dương. Nghiên cứu này nhấn mạnh sự cần thiết phải mở một trường mỹ thuật ở Hà-Nội, như nhiều nhà sử học nghệ thuật đã dự đoán và hy vọng trong hơn ba mươi năm.

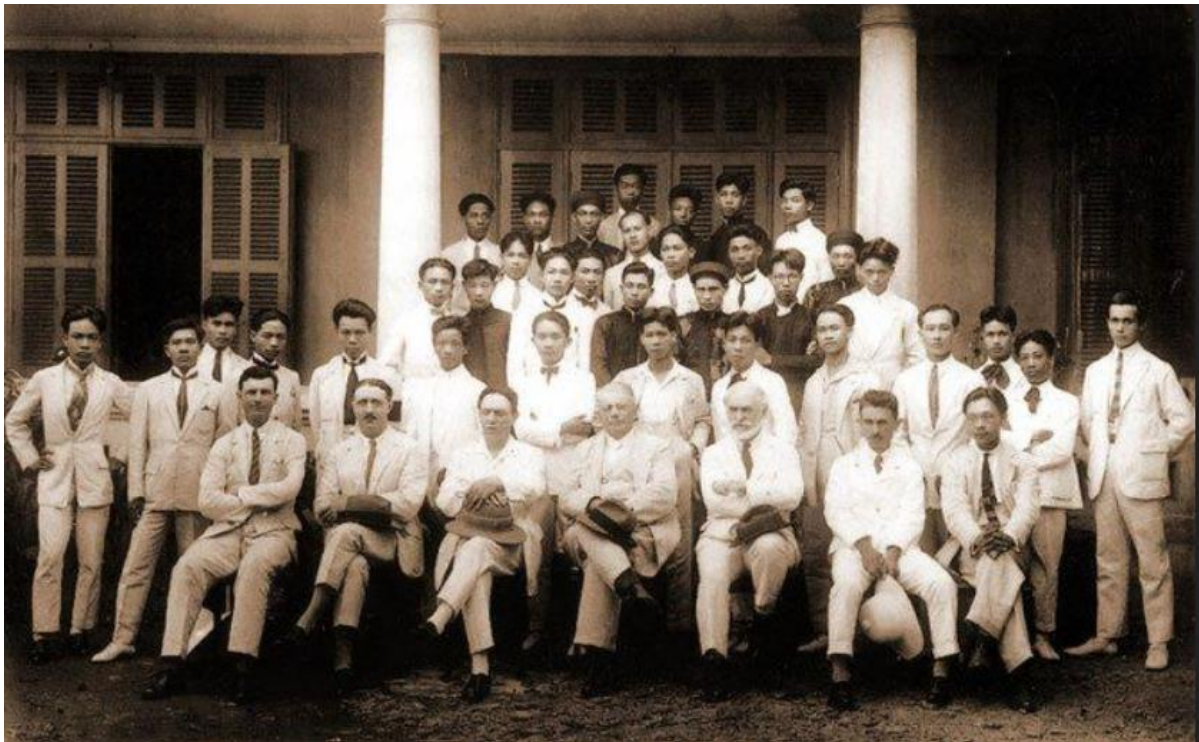
Tardieu đề xuất rằng một "ưu tú của sinh viên" được lựa chọn thông qua một kỳ thi cạnh tranh với mục đích đào tạo họ và mang lại một sự hồi sinh nghệ thuật thực sự ở Đông-Dương. Những sinh viên này, sau một vài năm nghiên cứu, sau đó sẽ có thể truyền lại những gì họ đã học, cung cấp cho các thế hệ tương lai của trường An-Nam. Nhiệm vụ của họ như những giáo viên có trình độ, những nhà trang trí bậc thầy tài năng và sẽ có thể truyền cảm hứng cho những người thợ thủ công.

"Giáo dục, trau dồi tay nghề, làm cho người An-Nam hiểu được sự quan tâm của họ trong việc không từ bỏ nghệ thuật truyền thống của họ, nhưng - vì họ muốn mang các yếu tố vào đó - chỉ đạo nỗ lực của họ, hướng dẫn họ theo các quy luật thẩm mỹ chung, hiện đại, giống nhau ở mọi khía cạnh, thu hút họ lấy cảm hứng trực tiếp từ thiên nhiên, đơn giản và chân thành", đây là một vài từ tóm tắt chương trình của ông.

Lập luận của ông đã được lắng nghe, và École Supérieure des Beaux-arts de l'Indochine được thành lập vào ngày 27 tháng 10 năm 1924, theo sắc lệnh của Toàn quyền Martial Merlin. Nền giáo

dục được cung cấp vào thời điểm đó, dưới sự chỉ đạo của Victor Tardieu (1924-1937) và sau đó là Évariste Jonchère (1938-1945), chắc chắn đã dẫn đến sự ra đời của nghệ thuật hiện đại Việt-Nam. Chức năng của trường và bản chất của các khoá học tương tự như của École des Beaux-Arts de Paris, trong khi tích hợp đào tạo sâu rộng về nghệ thuật Đông-Dương truyền thống.

Ngay sau cuộc hẹn, để đào tạo đội ngũ của mình và chuẩn bị cho việc bắt đầu lớp học đầu tiên, Victor Tardieu đã đến Paris. Ông đã có cơ hội hướng dẫn Nam-Sơn theo hướng đào tạo chuyên sâu tại Beaux-Arts et des Arts Décoratifs ở Paris (điều này sẽ cho phép Nam-Sơn gia nhập hàng ngũ giảng viên tại Hà-Nội). Ông tuyển dụng hoạ sĩ Joseph Inguimberty.

Đội ngũ giáo viên chính thức bao gồm giám đốc, Victor Tardieu, và giáo sư nghệ thuật trang trí, Joseph Inguimberty, các giảng viên

sau: Messrs. Bateur (thanh tra dịch vụ khảo cổ tại Trường Viễn-Đông Pháp) để vẽ kiến trúc; Stéphane Brecq (hoạ sĩ, cựu sinh viên ở Paris của học viện Jean-Paul Laurens và Edgard Maxence); Ferdinand Fénis de Lacombe (Tiến Sĩ Khoa Học, biệt phái sang Đại Học Đông-Dương); và Jos Henri Ponchin (giáo viên dạy vẽ trung học) chia các lớp vẽ, vẽ và giải nghiệm; trong khi Victor Goloubew (thành viên của École française d'Extrême-Orient) dạy thẩm mỹ, khảo cổ học và lịch sử nghệ thuật.

Victor Tardieu đã tham gia vào sự phát triển của một môi trường nghệ thuật và văn hoá ở Đông-Dương. Nó hỗ trợ tổ chức thường xuyên các sự kiện nghệ thuật tại chỗ tại Hà-Nội, Sài-Gòn và Paris. Quan tâm đến tương lai nghề nghiệp và tài chính của sinh viên của mình, ông hướng dẫn họ từ những năm đầu tiên và tích cực thúc đẩy sự tham gia của họ vào các triển lãm và triển lãm quốc tế.

Hữu Hiền

Tài liệu tham khảo:

Fonds Victor Tardieu, INHA, Espace Jacques-Doucet, lưu trữ 125/5-9.

Tương Lai Bắc-Kỳ, 1922-1940.

Tạp Chí Minh Họa Đông Dương, thập niên 1910-1930. Bảng tin của Cơ Quan Kinh Tế Đông-Dương, thập niên 1920-1940.

Charlotte Aguttes-Reynier, Nghệ Thuật Hiện Đại ở Đông Dương, AAP - Trong Fine éditions d'art, Paris, 2023.

Bibliographie:

Fonds Victor Tardieu, INHA, espace Jacques-Doucet, archives 125/5-9.

L'Avenir du Tonkin, années 1922-1940.

Revue indochinoise illustrée, années 1910-1930.

Bulletin de l'Agence économique de l'Indochine, années 1920-1940.

Charlotte Aguttes-Reynier, L'Art moderne en Indochine, AAP – In Fine éditions d'art, Paris, 2023.